

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Міжнародна стратегія
економічного розвитку регіону**

**Международная стратегия
экономического развития региона**

**International Strategy
of Region Economic Development**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 3–5 вересня 2013 року)

Суми
Сумський державний університет
2013

уявлення (розповідь, графічне представлення тощо).

Зважаючи на це, стає очевидною можливість застосування методології передбачення для виявлення науково-технологічних напрямів, що складуть основу шостого технологічного укладу та створення сценаріїв можливого розвитку подій на рівні підприємства, галузі, країни.

1. ICSU Foresight Analysis [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.icsu.org/1_icsuinscience/PDF/ICSU_Foresight_summary.pdf– Загол. з екрану.

2. Scenarios for future scientific and technological developments in developing countries 2005-2015 // European Commission Community Research. Report. – March 2006 [електронний ресурс]. – Режим доступу: ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/foresight/docs/ntw_scenarios2_report_en.pdf. – Загол. з екрану.

3. ICSU Foresight Analysis [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.icsu.org/1_icsuinscience/PDF/ICSU_Foresight_summary.pdf– Загол. з екрану.

4. 20 forecasts for 2010 – 2025 // World Future Society Report [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wfs.org/forecasts/index.html>. – Загол. з екрану.

5. Science and Technology Foresight Survey // National Institute of Science and Technology Policy Report. – May 2005 [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nistep.go.jp/achiev/ftx/eng/rep097e/idx097e.html>. – Загол. з екрану.

6. Morales Jesus E. A. The Most Commonly Applied Methodologies in Technology Foresight // The proceeding of the UNIDO Technology Foresight Conference for Central and Eastern Europe and the Newly Independent States. – Vienna, April 4-5, 2001. – P. 170-178 [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unido.org/fileadmin/import/12608_AideMemoire.pdf – Загол. з екрану.

СТАЛИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ І РЕГІОНУ: КАТЕГОРІАЛЬНА ВИЗНАЧЕНІСТЬ

Квачан О. С.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ», Україна

У посланні президента України до Верховної Ради України визначено, що основним завданням державної регіональної політики є послідовний, гармонійний, стабільний, сталий (з урахуванням екологічних складових), збалансований соціально-економічний розвиток всіх регіонів з метою створення повноцінного середовища для життєдіяльності людини на всій території країни, забезпечення високого рівня якості життя людини незалежно від місця її проживання.

Термін «сталій розвиток» з'явився у Канаді наприкінці 1960-х років, а на початку 1980-х Л.Браун застосував його у соціально-економічній географії. У загальному розумінні поняття сталий розвиток трактується як загальна концепція стосовно необхідності встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб людства і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їхню потребу в безпечному і здоровому довкіллі. Важливим моментом сталого розвитку є те, що він є керованим процесом. Основою керування є системний підхід та застосування сучасних інформаційних технологій, які дають змогу моделювати варіанти напрямків розвитку та з високою точністю прогнозувати їх результати для вибору оптимального.

Загальні засади цього поняття закладено ще у «Декларації соціального прогресу і розвитку» ООН (1968р.). Автором економічної теорії сталого

розвитку вважається дослідник економічних аспектів забруднення довкілля Дейлі Герман, перші дослідження якого з цього питання вийшли у 1973 році. Всебічно ж він висвітлив її постулати в монографії «Beyond Growth. The Economics of Sustainable Development» (1994).

Ідея сталого розвитку офіційно була проголошена на Міжнародній конференції з навколишнього середовища і розвитку у Ріо-де-Жанейро (Саміт Землі) United Nations Conference on Environment and Development (Earth Summit), Rio de Janeiro у 1992р. У рамках конференції навколишнє середовище і соціально-економічний розвиток розглядалися як взаємозалежні і взаємопов'язані області.

Вітчизняними дослідниками даного поняття є: Л.Г. Мельник, В.Б. Артеменко, І.В. Шевченко, К.О. Литвинський, Б.М. Данилишин та ін.

Л.Г.Мельник зазначає, що поняття «sustainable development» слід перекласти на українську мову як стійкий, а не сталий розвиток. Підходи до сталого розвитку висвітлені Б.М. Данилишиним у контексті сучасних теорій розвитку регіону. З.В. Герасимчук надає таке поняття: сталий економічний розвиток – це процес соціально-економічного розвитку за умови забезпечення екологічної рівноваги соціо-еколого-економічної системи певної суспільної трансформації.

Ю.Г. Гуцуляк зазначає, на сьогодні сформовано три групи визначень сталого розвитку, під яким розуміють розвиток, що забезпечує продуктивність природних ресурсів, різноманіття окремих видів в екосистемах та економічний розвиток.

У законодавстві використовується термін «сталий розвиток». У Постанові Верховної Ради України від 24 грудня 1999 р. № 1359-XIV «Про затвердження Концепції сталого розвитку населених пунктів».

Аналізуючи запропоновані авторами поняття, можна зробити висновки, що дослідники вважають сталий розвиток балансом, процесом або моделлю, де узгоджені економічні та соціальні процеси, а також процеси навколишнього середовища.

На нашу думку, сталий розвиток – це керований процес збалансованого розвитку соціально-економічних і екологічних складових країни чи регіону, спрямованих на використання та відтворення природного середовища й досягнення відповідної якості життя людини.

ON THE MORAL FOUNDATIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Kovarda V., Kireeva A., Aldoshkina A.
South-West State University, Kursk, Russia

Main principles of sustainable development must become everyone's moral code. In view of sustainable development concept and in order to implement it, it is necessary to prepare population in order to avoid countering the required changes.

The main principles of sustainable development concept are social attitude,